

Memorandum Podnikatelských odborů: Podnikání v ČR

I. Podmínky a povinnosti ke zrušení

II. Potřeby podnikatelského stavu, potřeby změn:

Postulát: Podnikání je jediným zdrojem peněz pro stát.

Teprve v důsledku podnikatelské aktivity vznikají pracovní místa, a druhotně pak mohou i zaměstnanci privátních firem platit daně. Ovšem i to teprve tehdy, až podnikatelé vytvoří finanční výkon, z kterého své zaměstnance mohou zaplatit.

Postavení podnikatelů a živnostníků ve společnosti

Zásadním problémem podnikání, a české společnosti jako celku, je fakt, že společnost byla nenápadně, postupem času, rozdělena na dvě části – na občany, a na podnikatele/živnostníky.

Když dnes pozorně posloucháme politiky, úředníky a novináře, vždy slyšíme onen rozpor, ono rozdělení a odlišení. Vznikl tak zcela nenápadně stav, kdy podnikatelé jsou sice právně především občany, stejně, jako všichni, kdo nepodnikají, ale fakticky k nim státní moc, média i veřejnost přistupují jinak.

Občané mají především práva a nároky, zatímco podnikatelé mají především povinnosti a odpovědnost. Tolik zákonů, takové změny v jejich neprospěch, tolik povinností, které musí plnit podnikatel, by nikdy státní moc na občany nepodnikající neugalila.

Podnikání a práce

Ve společnosti se postupem času, v průběhu minulých dvaceti až třiceti let, zafixovala nenápadná diskriminace živnostenské práce, podnikání. Dnes existuje zcela zřejmá nerovnost mezi prací zaměstnaneckou na straně jedné, a živnostenskou/podnikáním na straně druhé.

Společnost, někteří politici, a především úředníci ignorují fakt, že podnikání je práce, a to práce nejen rovná jiným formám práce, ale spíše hodná ocenění, protože je to práce z vlastní iniciativy a na vlastní riziko. Pojetí práce se vyvinulo tak, že zaměstnanecká práce a zaměstnanci požívají extrémně silnou ochranu, zatímco práce podnikatelů a živnostníků je ignorována a oni sami jsou ze strany státní správy mnohdy až šikanováni. Zatímco zaměstnanci mají práva a nároky, podnikatelé mají jen povinnosti.

Axiom: Všechny formy práce si musejí být rovny.

Vztah a chování státu k podnikatelům

Stát nesmí zasahovat do podnikání jinak než na ochranu bezpečnosti a zdraví občanů. Ani takové zásahy však nesmí být nadměrně zatěžující a musí být stejné, jako pro nepodnikající občany.

Stalo se běžnou praxí, že stát všechny povinnosti, práci a odpovědnost, které jsou pro něj obtížně realizovatelné, přenáší na podnikatele a živnostníky.

Podnikatelé a živnostníci jsou v ČR trestáni za to, že vytvářejí pracovní místa, za to, že dávají lidem práci, za to, že podnikají. Takový stav se vyvinul pomalu a nenápadně, a dnes již mezi politiky a úředníky nevyvolává žádnou pozornost. Jak řekl jeden poslanec, podnikatelé a živnostníci prostě musí snést více, tak co se divit, že jim stát naloží nějaké další povinnosti.

Podnikatelské odbory se zasazují o to, aby se narovnal vztah státu k podnikání, aby se uvolnil přehnaný dohled státu nad podnikáním a aby i celá veřejnost chápala podnikatelé a živnostníky v jejich pro společnost zásadní roli.

Podnikatelé a právo

Podnikatelé a živnostníci jsou především občané, tedy mají stejná práva, jako ti, již nepodnikají. A naopak, stát nezatežují, a protože vytvářejí jediné ekonomické hodnoty pro státní rozpočet a pracovní místa, musí je stát respektovat a cenit si jich.

Podnikatelé a živnostníci tvoří především profesní stav. Mají společné potřeby, zájmy, a měli by mít i svá práva. Tento profesní stav, stav podnikatelů a živnostníků, má oprávněně svou odborovou organizaci. Stát se věcně, obsahově a procesně chová, jako by byl zaměstnavatelem podnikatelů a živnostníků. Když srovnáme důvody, pro které mají své odbory zaměstnanci, pro ochranu před zaměstnavateli, zjistíme, že stejné důvody a faktory jsou na straně podnikatelů a živnostníků, a to na ochranu proti státu.

Právní systém je v pořádku tehdy, jsou-li zákony v souladu se společenskou praxí (a obráceně). Zákony v ČR, např. Ústava či NOZ a živnostenský zákon, hovoří o podnikání, jako o svobodné, na státu nezávislé činnosti. Praxe však je jiná. Podnikání je silně pod kontrolou státu, stát stále upravuje a přitvrzuje podmínky podnikání a vrší nové a nové povinnosti, které musí podnikatelé plnit. Tyto podmínky pak v drtivé většině nemají nic společného s podnikáním, nejsou pro podnikání přínosem, a kupodivu, velmi často nejsou racionálními ani pro státní správu. Jedná se tedy jen o plané zvyšování moci státu nad podnikáním.

Závěr

Podnikatelů a živnostníků je asi 1,5 milionů osob. To je nejen početně, ale především významem nesmírně důležitá část společnosti. A přesto jsou práva a zájmy této skupiny občanů, těch, kteří podnikají, přehlížena a dokonce potlačována. Je na čase začít to měnit.

Radomil Bábek
předseda Podnikatelských odborů

Témata: Ochrana osobních údajů, Digitalizace státní správy, DPH, Kontroly na anonymní udání, Omezení vyplývající z NOZ a ZOK, Změna exekučního řádu, Hromadné žaloby na stát, Povinnosti zaměstnavatelů: Každý za svoje, Zákoník práce

I. Podmínky a povinnosti ke zrušení

Úvod

V začátcích podnikání v ČR po roce 1989 bylo podnikání velmi volné, svobodné. Státní správa byla obezřetná a zdrženlivá a úředníci se drželi zpátky. Podnikání bylo neformálním potvrzením získané svobody, stalo se viditelným vykročením z totality, ze socialismu do kapitalismu.

Politikům a úředníkům však jejich zdrženlivost a sympatie k podnikání a k podnikatelům dlouho nevydržely. Především úředníci začali mít velmi rychle pocit, že přece nemůžou ti podnikatelé a živnostníci mít tolik svobody, protože úřady, a obecně stát, je tady přece od toho, aby je hlídal, aby určoval pravidla hry, a úředníci mají přece kontrolovat podnikatele, jestli si nežijí a nepodnikají příliš volně a podle svého. A jsme u jádra věci – stát a státní správa nesnášejí, když si někdo, zvláště podnikatel, žije příliš volně a nemusí dodržovat jejich, tedy státní, pravidla.

Současný stav

Současný stav podnikání je takový: Navenek se zdá být podnikání činností volnou a na státu nezávislou (jak ostatně definuje podnikání živnostenský zákon). Ve skutečnosti je podnikání v moci státu a pod neustálou kontrolou úředníků. Stále se zvyšuje moc státu nad podnikáním, stále přibývá povinností, které musí podnikatel plnit, ačkoli nijak nesouvisí s jeho podnikáním, stále přibývá kontrol a kontrolujících subjektů.

Co s tím?

Pro pochopení stavu věci musíme nejprve pojmenovat defektní jevy. Tyto defekty, vadná místa vztahu státu k podnikání musíme popsat a navrhnout, jak je napravit. Je nutné vrátit společnost k zdravému stavu, kdy podnikatelé a živnostníci jsou ceněni, protože oni jsou ekonomickým srdcem země. Je nutné vyčistit legislativu, odstranit ze změní zákonů vše, co je na škodu podnikání a vše, co jen zvyšuje moc státu nad ním. Protože platí několik výroků:

- právní řád je nepřehledný a nevyznají se v něm ani právníci
- byrokratické povinnosti ukládané podnikatelům zbytečně komplikují podnikání
- stát opakovaně vyžaduje různé administrativní úkony, a při tom již má potřebná data a údaje k dispozici
- existují desítky nesmyslných předpisů, které řeší něco, co neplatí
- podnikatelé a zaměstnavatelé dělají zdarma práci, kterou mají vykonávat úředníci státní správy

Podnikatelské odbory mají recept: Je třeba pročistit českou legislativu týkající se podnikání, je nutné zrušit některé zákony a zrušit řadu podmínek a povinností, které stát zbytečně a nadměru uvalil na podnikatele a živnostníky.

Tím, že zrušíme zbytečné podmínky a předpisy dojde ke zřehlední systému a zvýší se právní jistota podnikatelů a občanů.

Pozn.:

Podmínky a povinnosti navržené k zrušení či k zásadní změně jsme seskupili do tří bloků, podle jejich zaměření na samotné podnikatele/živnostníky a na zaměstnavatele. Třetím blokem pak jsou daně a poplatky, které se týkají všech.

Každou k zrušení navrženou podmínku či povinnost jsme připraveni podpořit věcnými argumenty a zasadit ji do kontextu podnikání a vztahu státu k podnikatelům.

Podnikatel

povinné datové schránky

povinnost podávat vše v elektronické podobě

anonymní nahlížení do rejstříků = narušení ochrany osobních údajů podnikatelů

kontroly, které úřady provedou u podnikatele na základě anonymního udání

povinnost využívat počítač a internet pro podnikání (datové schránky, elektronická hlášení apod.), tj. že chybí papírová alternativa

povinnost činit skoro všechny úkony týkající se valných hromad a obchodního rejstříku s notářem

právo FÚ zablokovat účet a zavést přednostní exekuci na účet
odpovědnost podnikatele za chování občanů-zákazníků v jeho provozovně

povinnost podnikatele hlásit tytéž údaje několika úřadům

povinnost archivovat dokumenty s různými lhůtami a podle různých zákonů

omezování nakládání s vlastním majetkem – prodej majetku firmy, vlastnictví podílů

rozhodování podnikatele o cenách

byrokratické překážky pro drobné podnikání – prodej vlastní domácí výroby

nehlášené kontroly ve firmách, když kontrolují formality (např. označení provozoven Živnostenským úřadem)

povinnost vyvěšování zákonných předpisů v provozovnách

povinnost **podnikatele archivovat 3 roky** stejnopisy evidenčních listů

povinnost **podnikatele archivovat 5 let** účetní doklady, účetní knihy, odpisové plány, účtový rozvrh, inventurní soupisy, přehledy

povinnost **podnikatele archivovat 6 let** seznam společníků, členů statutárního orgánu, dozorčí rady

povinnost **podnikatele archivovat 10 let** účetní závěrky, výroční zprávy

povinnost **podnikatele archivovat** daňové doklady **10 let** od konce zdaňovacího období

povinnost **podnikatele archivovat 30 let** mzdové listy, účetní záznamy o údajích potřebných pro účely důchodového pojištění

povinnost obchodních korporací uvádět v předmětu činnosti všechny jednotlivé obory volné živnosti, které má příslušná společnost uvedené v živnostenském rejstříku

Zaměstnavatel

povinnost hlásit po 14 dnech nemoci mzdu zaměstnance za posledních 12 měsíců pro výpočet nemocenské

povinné sledování, zda je zaměstnanec v exekuci, účtování a strhávání exekučních plateb zaměstnavatelem

povinná podpora zaměstnaneckých odborů (vyhradit jim prostory ve firmě apod.)

zaměstnavatel má větší povinnosti a menší práva než zaměstnanec (lhůty, povinnost zdůvodnění výpovědi apod.), tj. nevyváženost zákoníku práce ve prospěch zaměstnanců

povinná statistická hlášení (ČSÚ, ČSSZ, ÚP, zdravotní pojišťovny,...) dělaná bezplatně

povinné zajišťování a sledování platnosti lékařských prohlídek zaměstnanců

povinné sledování čerpání mateřské a rodičovské dovolené zaměstnavatelem

povinnost zaměstnavatele nařídit zaměstnanci, aby si vybral dovolenou, když ji nečerpá

povinnost zaměstnavatele zajistit smluvního lékaře

povinnost zaměstnavatele vytvořit písemné smlouvy se zaměstnancem

povinnost zaměstnavatele vytvořit mzdové výměry

povinnost zaměstnavatele přihlašovat/odhlašovat zaměstnance na ČSSZ

povinnost zaměstnavatele přihlašovat/odhlašovat zaměstnance na ZP

povinnost zaměstnavatele posílat výkaz zaměstnanosti pro Statistický úřad

povinnost zaměstnavatele platit pracovní neschopnosti zaměstnance prvních 14 dnech

povinnost zaměstnavatele odesílat neschopenky na ČSSZ s přílohou o mzdovém základu pro soc. pojištění při pracovní neschopnosti delší, jak 14 dní

povinnost zaměstnavatele odesílat ukončení pracovní neschopnosti zaměstnance

povinnost zaměstnavatele vést evidenci exekucí podle data přijetí exekuce prvním zaměstnavateli

povinnost zaměstnavatele sledovat, zda v insolvenčním rejstříku není uveden některý ze zaměstnanců

povinnost zaměstnavatele obeslat všechny dotčené exekutory do 5 dnů s informací, že byl ukončen pracovní poměr zaměstnance s exekucí

povinnost zaměstnavatele po poslední mzdě obeslat všechny dotčené exekutory s informací, kolik bylo odvedeno ze mzdy na konkrétní exekuci, popř. jaká částka je v depozitu

povinnost zaměstnavatele archivovat ELFP a mzdové listy 30 kalendářních roků po roce, kterého se týkají

povinnost zaměstnavatele doplnit/vyplnit/zpracovat a odeslat na ČSSZ - rozhodnutí o potřebě ošetřování (péče) (žádost o dlouhodobé ošetřovné (až 90 dní), potvrzení o trvání potřeby ošetřování (péče), potvrzení o nařízení karantény, etc) pro zaměstnance

povinnost zaměstnavatele doplnit/vyplnit/zpracovat a odeslat na ČSSZ - žádost o peněžitou pomoc v mateřství (žádost o vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství, potvrzení pro účely výplat vyrovnávacího příspěvku v těhotenství a mateřství) pro zaměstnance

povinnost zaměstnavatele oznamovat úřadu práce zaměstnávání cizince

povinnost zaměstnavatele vyplnit za zaměstnance-cizince přihlášku a zaslat ji na Úřad práce tak, aby na úřadě byla nejpozději v den nástupu zaměstnance do práce

povinnost zaměstnavatele zjišťovat jaké dostane cizinec přidělené rodné nebo evidenční číslo s tím ho přihlásit na ČSSZ a ZP (pokud již je zaměstnanec přihlášen u některé ZP, zjistí zaměstnavatel přidělené číslo pojištěnce, které se liší od čísla přiděleného od ČSSZ. Pokud cizinec ještě není přihlášen u ZP, přihlásí ho speciálním kódem a číslo pojištěnce zjistí později po přidělení. ZP sama číslo nehlásí.)

povinnosti zaměstnavatele vůči zaměstnaneckým odborům

revidovat zákoník práce - jednostranně zaměřený zákon – pro jedny (zaměstnance) má jen práva a nároky, pro druhé (zaměstnavatele) má jen povinnosti a omezení

Daně a poplatky

povinnost vyplňovat kontrolní hlášení

povinnost vést elektronickou evidenci tržeb (EET)

institut ručení za nespolehlivého plátce DPH

odvody DPH už z vydaných faktur, i když mi klient ještě nezaplatí

možnost FÚ neuznat reálný a prokázaný náklad (případně jen do výše "ceny obvyklé")

dvojí zdanění vyplácejí-li si majitelé podíl na zisku

II. Potřeby podnikatelského stavu, potřeby změn:

Snížení cen energií

Vláda nechce snižovat ceny energií?

Ve čtvrtek 31. 3. jednal Hospodářský výbor PSP. Ministr Síkela (MPO) tam přednesl svůj program Podpora transformace energetiky. K mému překvapení v celém záměru MPO ani jednou nezaznělo, že by se měly snížit ceny energií!

13 bodů Podpory transformace energetiky

Ministr Síkela prezentoval program/balíček Podpory transformace energetiky. Celý materiál nechceme odmítnout, jistě je třeba o některých bodech diskutovat, a některé chceme velmi silně podpořit (důraz na jadernou energetiku). Bohužel však balíček jako celek na nás působí trochu alibisticky – některé body jsou lékem na symptomy provázející energetickou krizi (půjčky, zvyšování dávek občanům apod.), další body jsou plánem, jak se (možná) připravit na budoucí energetickou krizi. V celém balíčku však nejsou řešeny příčiny energetické krize, ani jednou tam vláda nezmíní, že by dělala kroky ke snížení cen energií. A právě to potřebují čeští občané, ať podnikají nebo ne. Potřebujeme, aby se vláda důrazně pustila do zvládnání a odstraňování, či omezování příčin energetické drahoty.

Podnikatelské odbory žádají, aby vláda myslela na podnikatele a živnostníky. Podnikatelské odbory žádají, aby **vláda hned a rychle pracovala na snížení cen energií**.

Žádáme vládu, aby zrušila emisní povolenky.

Žádáme, aby vláda odmítla kvazi zelenou politiku EU (Green Deal, Fit for 55, dekarbonizaci).

Vyzýváme vládu, aby se odpoutala z vlivu Německa, aby se ČR nepodřizovala německé energetické politice.

Chceme, aby vláda uvolnila a podpořila uhelné zdroje tepla a elektřiny.

Žádáme, aby vláda okamžitě přestala finančně podporovat elektromobilitu.

Vyzýváme vládu, aby ČR opustila společný energetický trh EU, tedy především, aby opustila energetickou burzu v Lipsku, aby se naše energie prodávala v ČR bez zahraničních prostředníků.

Oceňujeme a podporujeme vládu v jejím rozhodnutí důsledně se zaměřit na podporu jaderné energie a posilování jejích zdrojů.

DPH

V oblasti DPH jsou podnikatelé vůči státu ve velmi nevýhodné pozici. Plátcí DPH evidují a odvádějí pro stát tuto daň jako (ne)dobrovolný výběrčí daní - pro stát zdarma, na své náklady, a především na své riziko. Každé i drobné pochybení je okamžitě trestáno citelnými pokutami.

Podnikatelské odbory požadují, aby stát řešil své funkce a potřeby jinak než přenesením povinností na podnikatele. Podnikatelské odbory chtějí docílit toho, aby se posílila pozice podnikatelů a živnostníků vůči státu, aby přestali být v podřízené roli neplacených služeb státu. Jednou z důležitých oblastí, v kterých musíme žádat změny vztahu státu k podnikatelům a živnostníkům je právě oblast DPH.

Podnikatelské odbory žádají:

Zvýšení limitu pro povinnost stát se plátcem DPH.

- 1) Uvolnění podmínek pro ty, kdo se potřebují stát dobrovolným plátcem.
- 2) Zrušení povinnosti podávat kontrolní hlášení pro subjekty s ročním obratem do 300 mil Kč.
- 3) Snížení DPH obecně, především snížení či odpuštění DPH pro malé podniky a živnostníky, třeba zpočátku ve vybraných lokalitách.
- 4) Zrušení institutu ručení za nespolehlivého plátce.
- 5) Zavedení odvodů DPH z inkasovaných plateb, nikoli z přijatých faktur.

Investiční pobídky

Investiční pobídky systémově ničí české podnikání. Dochází k financování velkých zahraničních podniků namísto podpory rozvoje malého a středního českého podnikání. Vznikají nerovné podmínky, kdy jsou ještě více zvýhodňováni silní na úkor slabších, velcí na úkor malých.

Vláda nepodporuje rozvoj podnikání domácích firem a vlastních občanů. Nepodporuje ani rozvoj kvalifikované pracovní síly a vytváření přidané hodnoty. Místo toho financuje podnikání cizích firem, které vysávají státní rozpočet, dělají z ČR montovnu a svůj kapitál vyvádí do zahraničí. Za podpory vlády se tak stávají dotovanou konkurencí pro české firmy.

Většina investičních pobídek byla udělena na vytvoření montoven, skladů či distribučních center s velmi malou či nulovou přidanou hodnotou.

Jednalo se převážně o firmy podnikající v gumárenském a plastikářském, kovodělném a kovozpracujícím sektoru či ve výrobě dopravních prostředků, kde je finančně nepodpořená konkurence na každém rohu.

České republice investiční pobídky nic nepřináší. Firem v těchto odvětvích máme dostatek a není tedy potřeba je ještě „dovážet“ za velké peníze. Firmy, kterým ČR dává miliardy na jejich podnikání, nezvyšují kvalifikaci našich lidí, nevytvářejí přidanou hodnotu a vyvádí kapitál do mateřských zemí. Velmi často si také za naše peníze dovážejí pracovníky z třetích zemí, jako jsou Rumunsko, Bulharsko, Mongolsko apod.

Investiční pobídky pokrývají podnikatelské prostředí. Podporují totiž pouhých několik set vybraných firem, tedy jen zlomek z celkového počtu 1,4 milionů ekonomicky aktivních podnikatelských subjektů v ČR. Přitom statisíce malých českých firem to nejen musí zaplatit ze svých daní a odvodů, ale ještě si tím sami platí svou konkurenci.

Určitě je třeba narovnat podnikatelské prostředí, ale rozhodně jinak, než jak si to představují někteří politici a většina úředníků – je nutné podporovat české podnikání, je nutné podporovat malé a střední firmy a živnostníky. Peníze, které tyto subjekty vydělají, totiž zůstávají v naší zemi, zatímco nadnárodní korporace peníze vyvážejí.

V současné době, za současné vlády, cílí podpora ve formě investičních pobídek opět primárně na zpracovatelský průmysl, nejvíce na **investice do majetku**. To znamená, že můžete pořídit např. pozemek, budovu, nové stroje nebo **využít podpory na hrubé mzdy zaměstnanců na nově vytvořených pracovních místech po dobu 24 měsíců**.

Digitalizace státní správy

S povinným používáním digitálních nástrojů se inkrementálně zavádí pro podnikání podmínka používat a mít počítač, tablet, smartphone a být připojen na internetu. Současně s tím se zvyšuje kontrola státu nad občanem, aniž by se zvyšoval komfort občana.

Digitalizace státní správy tak, jak probíhá už asi patnáct let je neúměrně drahá v porovnání s jejím přínosem, je-li vůbec jaký. Extrémně z toho těží dodavatelé – oni a úředníci jsou jediní, komu skutečně takový způsob digitalizace státní správy vyhovuje. Digitalizace státní správy už stála asi 100 miliard Kč, úředníci s dodavateli vyrobili asi 4600 softwarových nástrojů, jež jsou jen minimálně využívány. A už zase se plánuje „digitální smršť“, která má stát dalších asi 20 mld Kč.

A paradoxně se s digitalizací zvyšuje množství úředníků. Digitalizace nezjednodušuje a nezmenšuje agendu – naopak, s digitalizací se agenda státu rozšiřuje. Úředníci vždy přijdou na něco, co by ještě potřebovali vědět, co bychom jim měli sdělovat, co by mohli zpracovávat a co by mohli kontrolovat.

Podnikatelské odbory podporují digitalizaci státní správy, ale jen za splnění následujících podmínek:

1. Jakékoli digitální řešení (určená občanů/podnikatelům) musí být primárně ku prospěchu občanům, nikoli státní správě.
2. Používání digitálních nástrojů státní správy musí být výhradně dobrovolné.
3. Digitální nástroje nesmí být podmínkou pro jakoukoli činnost občana, ani pro podnikání.
4. Plánovanou digitalizaci musí provázet vždy přesné plány, konkrétní cíle a zdůvodnění, harmonogram a sankce pro dodavatele, pokud nesplní, např. nenaplní-li kvótu dobrovolných uživatelů.
5. Státní správa musí pro digitalizaci cíleně vyhledávat a používat levná, hotová, sdílená či freewareová řešení.
6. V neposlední řadě musí všechny registry apod. spolu komunikovat, nesmí zatěžovat občana vícetým podáním.

Rychlá a násilná digitalizace, např. pro živnostníky povinné datové schránky, je totéž, jako EET. Pokud je občanovi odejmuta možnost volby, je-li mu povinností vnuceno používání třeba digitálních nástrojů, ať chce nebo nechce, je to státní zvlé. To budí otázku cui bono, v čí prospěch?

Podnikatelské odbory vyvinou všemožnou aktivitu, aby stát svůj přístup k svobodě občanů změnil, aby respektoval právo svobody volby podnikatelů i v oblasti digitálního prostředí státní správy.

Dotace

Podnikatelské odbory žádají zrušení dotací do privátního sektoru

Dotace nejsou ekonomický, ale politický nástroj. Neslouží k posílení ekonomiky, ale k vytvoření závislosti členských států EU na poskytovateli dotací a příjemců dotací na státu.

Dotací programy nevymýšlejí odborníci, ale státní úředníci, kteří mají k odbornosti velmi daleko. Pokud vůbec nějakou odbornost ve vztahu k podnikání mají. Ve valné většině případů ne. Navíc, úředníci sice rozdělují obrovské sumy peněz, ale za svá případná špatná rozhodnutí nenesou žádnou osobní ani finanční odpovědnost. O tom svědčí i fakt absolutní absence jakýchkoliv analýz – není zájem vyhodnocovat, jak efektivní a rentabilní byly poskytnuté dotace pro Českou republiku a její hospodářství.

Dotace jsou nesystémovým nástrojem, který nemá v podnikání co dělat. Dotace jsou výrazem státního paternalismu a moci. Zatímco soukromé podnikání je soustavná činnost prováděná podnikatelem samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku, dotace jsou státním zásahem do podnikání:

Jsou výběrové, tedy jen pro vyvolené,

jimi podporovanou věc vybírají úředníci, tedy nikoli trh, tedy zákazníci,

narušují přirozenou konkurenci

degradují a demoralizují snahu a úsilí podnikatelů – kdo se naučí psát dotační žádosti, ten má víc.

Dotace křiví trh i charakter.